

© Art. E. Mastori

ΙΤΑΛΙΚΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΗ ΣΧΟΛΗ

Dr. Alberto Benvenuti

Διευθ. της βιβλιοθήκης της Ιταλικής Αρχαιολογικής Σχολής

Στην Ιταλία, η Αρχαιολογική Υπηρεσία αποτελείται από τις Εφορείες, περιφερειακά όργανα του υπουργείου Πολιτισμού (Ministero per i Beni Culturali e Ambientali), στο οποίο υπουργείο έχει ανατεθεί η διαχείριση των πολιτισμικών αγαθών και έργο του είναι η προστασία και η αξιολόγηση των αγαθών της αρχαιολογικής, καλλιτεχνο-ιστορικής, περιβαλλοντικής, αρχιτεκτονικής κ.λπ. κληρονομιάς. Πριν από την ίδρυση του υπουργείου Πολιτισμού (σχέδιο νόμου της 14ης.12.1974, αριθμ. 657, νόμος της 29ης.1.1975, αριθμ. 5), οι Εφορείες υπάγονταν στο υπουργείο Παιδείας (Ministero della Pubblica Istruzione).

Εκτός από τις Αρχαιολογικές Εφορείες, αρχαιολογική έρευνα γίνεται και από τις Ξένες Αρχαιολογικές Σχολές, από τα Πανεπιστημικά Ινστιτούτα και από ιδιωτικούς Αρχαιολογικούς Συνεταιρισμούς, όπως π.χ. το Archeoclub, η Italia Nostra κ.λπ., πάντα υπό την επίβλεψη των κατά τόπους Εφορειών.

Οι Εφορείες, που ιδρύθηκαν τον περασμένο αιώνα, λειτουργούν βάσει του βασιλικού διατάγματος της 30ής.1.1913, αριθμ. 363, και βάσει των νόμων 1059, της 1ης.6.39, 1552 της 21ης.12.1961 και 44 της 1ης.3.1975.

Η ίδρυση των Ξένων Αρχαιολογικών Σχολών ανάγεται στα τέλη του περασμένου αιώνα. Οι άλλοι

οργανισμοί ιδρύθηκαν μετά τη δεκαετία του '60.

Ο πρωταρχικός σκοπός των Αρχαιολογικών Εφορειών (Soprintendenze Archeologiche) είναι, πέρα από την επιστημονική έρευνα, η φροντίδα των αρχαιολογικών αγαθών και των ανασκαφών. Σ' αυτές τις Εφορείες προΐστανται διευθυντές που ανήκουν στον κλάδο των αρχαιολόγων.

Άλλα περιφερειακά όργανα του υπουργείου Πολιτισμού είναι οι Εφορείες για τα Καλλιτεχνικά και Ιστορικά Αγαθά (Soprintendenze ai Beni Storici e Artistici), στις οποίες έχει ανατεθεί η προστασία των Πινακοθηκών και των αντικειμένων καλλιτεχνικού και ιστορικού ενδιαφέροντος του Μεσαίωνα και των Νεότερων Χρόνων. Σ' αυτές τις Εφορείες προΐστανται διευθυντές που ανήκουν στον κλάδο των αρχαιολόγων της τέχνης.

Στις Εφορείες για τα Αρχιτεκτονικά Αγαθά και για το Περιβάλλον (Soprintendenze ai Beni Architettonici e Ambientali), στις οποίες έχει ανατεθεί η προστασία αγαθών όπως κτήρια, επαύλεις, άλλα ακίνητα, καθώς και η περιβαλλοντική προστασία των πολιτισμικών αγαθών, προΐστανται διευθυντές που ανήκουν στον κλάδο των αρχιτεκτόνων.

Ένας άλλος τύπος Εφορειών είναι οι «μεικτές» (Soprintendenze Miste), στη δικαιοδοσία των οποί-

ων ανήκουν, ακριβώς, πολιτισμικά αγαθά διαφόρων τύπων. Σ' αυτές μπορούν να προΐστανται διευθυντές του κλάδου Αρχαιολογικών και Καλών Τεχνών: αρχιτέκτονες, ανάλογα με την προτεραιότητα ή όχι των αρχαιολογικών, αρχιτεκτονικών ή καλλιτεχνικών ενδιαφερόντων του χώρου δικαιοδοσίας τους.

Εκτός από αυτές υπάρχουν κάποιες ειδικές Εφορείες (Soprintendenze Speciali) με ιδιαίτερα χαρακτηριστικά, όπως η Εφορεία του Μουσείου Αιγυπτιακών Αρχαιοτήτων στο Τορίνο και η Εφορεία του Προϊστορικού και Εθνογραφικού Μουσείου της Ρώμης. Έργο τους είναι η φροντίδα συλλογών με ιδιαίτερα χαρακτηριστικά. Και σε αυτές προΐστανται διευθυντές του κλάδου των αρχαιολόγων.

Η στελέχωση της Υπηρεσίας γίνεται με διαγωνισμό που καλύπτει θέσεις της επικράτειας κάθε περιοχής (Regione).

Η Αρχαιολογική Υπηρεσία έχει δυνατότητα συνεργασίας με τα Πανεπιστημικά Ινστιτούτα για τη διεκπεραίωση ανασκαφών ή και με άλλους οργανισμούς για την πραγματοποίηση, π.χ., κάποιας έκθεσης.

Η λειτουργία τους μπορεί, γενικά, να κριθεί ως κατονομητική και εξαρτάται βεβαίως από το ανθρωπινό δυναμικό.

Πιθανές συνεργασίες με άλλες ευρωπαϊκές Αρχαιολογικές Υπηρεσίες διέπονται από τους γαλλικούς νόμους και τις οδηγίες της ΕΟΚ.

The Italian Archaeological Institute of Athens

Dr. Alberto Benvenuti

Established in the late nineteenth century, the Italian Archaeological Institute of Athens is subordinated to the Italian Ministry of Culture. Alone or in collaboration with universities it can undertake excavational projects in Greece, always under the supervision of the local archaeological Ephorate, and can set up exhibitions with other relevant organizations. It employs staff after a screening and its proper function depends on human potentials. Possible cooperations with other European Archaeological Services are subject to the Italian legislation and the directives of the European Common Market.